

Judecătoria Ungheni
Judecător: L. Dașchevici
Curtea de Apel Bălți
Judecători: A. Corcenco, I. Grosu și A. Ciobanu

ÎNCHEIERE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența
Președintele completului
judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinînd admisibilitatea recursurilor declarate de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” și Stegaru Ion,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” împotriva lui Grachila (Cozmulici) Dumitru și Stegaru Ion, intervenienți accesorii Rață Petru și Societatea cu Răspundere Limitată „Eximacon” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017, prin care au fost respinse cererile de apel declarate de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” și Stegaru Ion, fiind menținută hotărîrea Judecătoria Ungheni din 15 decembrie 2016,

A C O N S T A T A T:

La 8 februarie 2011, Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „EXIMACON”, Rață Petru, Grachila Dumitru și Stegaru Ion cu privire la încasarea datoriei în mod solidar și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor a indicat că conform contractului de credit din 30 ianuarie 2007 a acordat Societății cu Răspundere Limitată „EXIMACON” un credit în sumă de 550000 lei pentru o perioadă de 5 ani cu termenul de rambursare 30 ianuarie 2012, pentru procurarea utilajului frigorific, unui automobil și materialelor de construcții.

Reclamantul a precizat că întru garantarea executării obligațiilor contractuale Societatea cu Răspundere Limitată „EXIMACON”, prin contractul de ipotecă din 31 ianuarie 2007 au fost gajate: 1) construcția de învățămînt și educație cu suprafața de 594,0 m² nr. cadastral XXXXX; 2) construcția de învățămînt și educație cu suprafața

de 158,4 m² nr. cadastral XXXXX. Construcțiile date aparțin cu drept de proprietate Societății cu Răspundere Limitată „EXIMACON”, amplasate pe teren proprietate publică cu suprafața de 1,8912 ha, nr. cadastral XXXXX, r-nul Ungheni, s. Petrești.

Totodată, prin contractul nr. 07 din 30 ianuarie 2007 au fost gajate bunuri mobile ce reprezintă utilaj frigorific și alte bunuri evaluate de părți în sumă de 35700 lei, care aparține cu drept de proprietate Societății cu Răspundere Limitată „Eximacon”.

Prin contractul nr. 37 din 30 mai 2007 a fost gajat camionul de marca Ford Tranzit, nr. de înmatriculare XXXXX, anul fabricării 1997, evaluat de părți la suma de 203600 lei, care aparține cu drept de proprietate Societății cu Răspundere Limitată „Eximacon”.

Reclamantul a mai specificat că prin contractele de fidejusiune nr. nr. 1, 2, și 3 din 30 ianuarie 2007, Rața Petru, Grachilă Dumitru și Stegaru Ion și-au asumat obligațiile față de Bancă de a răspundere solidar pentru îndeplinirea de către debitor Societatea cu Răspundere Limitată „Eximacon” a obligațiilor asumate prin contractul de credit din 30 ianuarie 2007, să compenseze suma creditului și dobânda calculată, în cazul neîndeplinirii de către debitor a obligațiilor contractuale.

În susținerea pretențiilor din cererea de chemare în judecată s-a mai invocat că la 31 ianuarie 2011, datoria Societății cu Răspundere Limitată „Eximacon” față de Societatea pe Acțiuni „Banca Socială” constituie 423797 lei, care include datoria creditorului nerambursat 399585 lei, dobânda ce constituie 22893 lei și penalitatea pentru neachitarea dobânzii în termen ce constituie 1319 lei.

La 10 ianuarie 2012, Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” a depus o cerere prin care și-a modificat pretențiile (f.d. 77, 84, vol. I).

Suplimentar la cele invocate în cererea inițială, reclamantul a mai specificat că în privința Societății cu Răspundere Limitată „Eximacon” a fost intentat procesul de insolvență, în cadrul căruia a fost recunoscut în calitate de creditor garantat cu creanța în mărime de 481171 lei, iar masa debitoare care a fost înregistrată la data intentării procesului de insolvență nu poate asigura în deplină măsură rambursarea creditului și achitarea datoriei definitive față de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ”.

În cadrul ședinței de judecată din 25 mai 2012, reprezentantul reclamantului Rotaru Alexandu a solicitat încetarea procesului în privința Societății cu Răspundere Limitată „Eximacon” și a lui Rața Petru, din motivele indicate în cerere de modificare a cerințelor (f.d. 113, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriai Ungheni din 25 mai 2012 a fost admis renunțul parțial la acțiune a Societății pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” și s-a dispus încetarea procesului în privința Societății cu Răspundere Limitată „Eximacon” și a fidejursorului Rața Petru, în temeiul art. 265 lit. c) CPC (f.d. 115, vol. I).

Solicită reclamantul încasarea din contul lui Grachilă Dumitru și Stegaru Ion, în beneficiul Societății pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” suma datoriei în mărime de 481171 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 12713,91 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Ungheni din 25 mai 2012, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” împotriva lui Grachila

Dumitru și Stegaru Ion cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată a fost admisă. S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Grachila (Cozmulici) Dumitru și Stegaru Ion, în beneficiul Societății pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” suma de 481171 lei – cu titlu de datorie și suma de 12713,91 lei – cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 493884,91 lei (f.d. 119-121, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 24 septembrie 2013, a fost admis apelul declarat de Grachila (Cozmulici) Dumitru și Stegaru Ion, casată hotărârea Judecătorei Ungheni din 25 mai 2012, cauza fiind remisă pentru rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată (f.d. 188, 189, vol. I).

Instanța de apel, pentru a hotărî astfel a concluzionat că Grachila (Cozmulici) Dumitru și Stegaru Ion nu au fost prezenți în ședința de judecată a primei instanțe și nici nu a fost asigurată citarea legală, circumstanțe care atrag încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Prin încheierea Judecătorei Ungheni din 1 august 2014, s-a dispus încetarea procesului intentat la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Eximacon”, Grachila Dumitru, Stegaru Ion și Rață Petru cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată (f.d. 34, vol. II).

Prima instanță a concluzionat că potrivit deciziei Curții Supreme de Justiție din 25 martie 2014 a fost menținută și fiind definitivă sentința Judecătorei Ungheni prin care s-a dispus încasarea din contul Nataliei Stegaru, în beneficiul Societății pe Acțiuni „Banca Socială” a prejudiciului material cauzat băncii în sumă de 493883, 91 lei, or, din cele relatate rezultă că Societății pe Acțiuni „Banca Socială” i-a fost deja recuperat prejudiciul cauzat. Astfel, prin încasarea repetată a sumei de 481171 lei din contul pîrîților Stegaru Ion și Grachila Dumitru, instituția bancară se va afla în prezența unei îmbogățiri fără justă cauză.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 noiembrie 2014, a fost admis recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ”, casată încheierea Judecătorei Ungheni din 1 august 2014, cauza fiind remisă pentru rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată (f.d. 50, vol. II).

Astfel, instanța de apel a precizat că prevederile art. 265 lit. b) CPC RM, se referă la acelaș litigiu între aceleași părți, cu privire la acelaș obiect și pe aceleași temeuri, pe cînd prima instanță încetînd procesul, a făcut referire la decizia Curții Supreme de Justiție din 25 martie 2014, prin care s-a dispus încasarea din contul Nataliei Stegaru în beneficiul Societății pe Acțiuni „Banca Socială” a prejudiciului material cauzat băncii în sumă de 493883,91 lei. Instanța de apel a punctat că decizia menționată nu are aceleași părți, același obiect și aceleași temeuri invocate în cererea de chemare în judecată.

La 28 octombrie 2015, reprezentantul reclamantului Felicia Ermoliuc a depus o cerere de modificare a pretențiilor (f.d. 127, 129, vol. II).

Solicită reclamantul încasarea din contul Grachilă Dumitru și Stegaru Ion, în beneficiul Societății pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” suma datoriei în mărime de 481171 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 12713,91 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 28 septembrie 2015, în proces au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Eximacon” și Rață Petru (f.d. 117, vol. II).

La 3 decembrie 2015 Rață Petru a înaintat un demers prin care a solicitat încetarea procesului în privința sa pe motiv că prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 25 mai 2012 a fost admis renunțul parțial la acțiune a Societății pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” și s-a dispus încetarea procesul în privința Societății cu Răspundere Limitată „Eximacon” și a fidejursorului Rață Petru, în temeiul art. 265 lit. c) CPC.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 3 decembrie 2015, a fost încetat procesul în privința lui Rață Petru (f.d. 150, vol. II).

Instanța de fond a precizat că prin cererea de modificare a pretențiilor la acțiunea civilă depusă în cadrul ședinței de judecată din 28 octombrie 2015, Societatea pe Acțiuni „Banca Socială” a format deja obiectul examinării de instanță și în privința pîrîtului Rață Petru instanța deja a emis o încheiere de încetare a procesului în legătură cu renunțarea la acțiune a reclamantului Societatea pe Acțiuni „Banca Socială”, care are caracter definitiv și irevocabil și face imposibilă adresarea repetată.

În ședința instanței de judecată din 21 decembrie 2015, reprezentantul pîrîților a înaintat un demers prin care a solicitat numirea unei expertize grafoscopice (f.d. 160, vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 4 februarie 2016, s-a dispus efectuarea expertizei grafoscopice și tehnice a documentelor în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” împotriva lui Grachila (Cozmulici) Dumitru și Stegaru Ion, intervenienți accesorii Rață Petru și Societatea cu Răspundere Limitată „Eximacon” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată (f.d. 179, vol. II).

Prin hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 15 decembrie 2016, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” împotriva lui Grachila (Cozmulici) Dumitru și Stegaru Ion, intervenienți accesorii Rață Petru și Societatea cu Răspundere Limitată „Eximacon” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

S-a dispus încasarea din contul lui Stegaru Ion în beneficiul Societății pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” în proces de lichidare datoria contractuală în mărime de 481171,00 lei.

S-a dispus încasarea din contul lui Stegaru Ion în beneficiul Societății pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” în proces de lichidare taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 14435,12 lei.

Au fost respinse pretențiile înaintate de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” în proces de lichidare împotriva lui Grachila (Cozmulici) Dumitru.

A fost respinsă cerința privind încasare din contul Societății pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” în proces de lichidare în beneficiul lui Stegaru Ion a cheltuielilor de judecată legate de asistență juridică în sumă de 2000 lei, cheltuieli pentru efectuarea expertizei și participarea expertului în ședința de judecată în sumă de 2646 lei, taxa de stat în sumă de 11112,39 lei la depunerea cererii de apel.

S-a dispus încasarea din contul Societății pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” în proces de lichidare în beneficiul lui Grachila (Cozmolici) Dumitru suma de 6500 lei – cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d. 41, 50-54, vol. III).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017, au fost respinse cererile de apel declarate de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” și Stegaru Ion, fiind menținută hotărârea Judecătorei Ungheni din 15 decembrie 2016 (f.d. 155, 156-160, vol. III).

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 3 ianuarie 2018 Stegaru Ion a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă. La 5 februarie 2018, Stegaru Ion a depus recurs suplimentar.

În motivarea recursului s-a invocat că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material și încălcate normele de drept procedural.

Totodată, recurentul a mai precizat că contractul de fidejusiune încheiat între Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” și Stegaru Ion este lovit de nulitate absolută, pe motiv că contravine normelor imperative care impun o conduită obligatorie, însă care nu a fost respectată la încheierea actului juridic respectiv.

La 5 ianuarie 2018, Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” manifestând dezacord față de decizia instanței de apel, a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea respingerii acțiunii, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care pretențiile față de Grachila (Cozmolici) Dumitru să fie admise.

În motivarea recursului s-a invocat că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material și încălcate normele de drept procedural.

Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ”, în susținerea recursului a mai specificat că instanțele de judecată neîntemeiat au respins pretenția băncii cu privire la încasarea datoriei și din contul lui Grachila (Cozmolici), or la dosar sunt anexate probe care demonstrează faptul că ultimul a cunoscut despre contractarea creditului care face obiectul acțiunii date.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că la dosar este anexată scrisoarea Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2017, prin care a fost expediată copia decizie instanței de apel în adresa părților (f.d. 161, vol. III), fiind recepționată de către recurenți la 18 decembrie 2018 (f.d. 164, 165, vol. III).

Prin urmare, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 2 februarie 2018 și respectiv la 7 februarie 2018, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursurilor, iar la 27 februarie 2018, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” a solicitat respingerea recursului declarat de către Stegaru Ion.

Pînă la data stabilită pentru examinarea recursurilor, Stegaru Ion nu a depus referință prin care să-și expună poziția față de temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ”.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

Verificând motivele de casare invocate în cererile de recurs, Colegiul atestă că recurenții indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probante și au constatat circumstanțele cauzei.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Colegiul menționează că recursurile în cauză conțin obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Prin urmare, se reține că argumentele invocate în cererile de recurs nu pot constitui temei de admitere a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificîndu-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurenți nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a

fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței cobstante a Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” și Stegaru Ion asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” și Stegaru Ion ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D I S P U N E:

Recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „BANCA SOCIALĂ” și Stegaru Ion se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

/Semnătura/ Tatiana Vieru

Judecători

/Semnătura/ Maria Ghervas

/Semnătura/ Iuliana Oprea

Copia corespunde originalului

Judecător:

Tatiana Vieru